

Doporučená literatura

Vlci z pohledu biologie a jak to souvisí s lidmi a se psy, vlčí kultury, povaha a chování vlků

Bloch, G., Radinger, E.H.: *Vlčí mluva pro pejskaře: O alfa samcích, dominanci a jiných populárních omylech*. Mladá fronta, 2019.

Feddersen-Petersen, D. U.: *Ausdrucksverhalten beim Hund. Mimik und Körpersprache, Kommunikation und Verständigung*. Stuttgart, 2008.

Julius, H. et al.: *Attachment to Pets. An Integrative View of Human- Animal Relationships with Implications for Therapeutic Practice*. Göttingen, 2012.

Mech, D. L., Boitani, L.: *Wolves. Behavior, Ecology and Conservation*. Chicago, 2003.

Musiani, M. et al.: *Differentiation of tundra/taiga and boreal coniferous forest wolves: genetics, coat colour and association with migratory caribou* *Molecular Ecology* 16, 4149–4170, 2007.

Peterson, R. O.: *The wolves of Isle Royale. A broken balance*. Ann Arbor, 2008.

O'Connell, L. A., Hofmann, H. A.: *Evolution of a Vertebrate Social Decision-Making Network*. 10.1126/ science.1165448
DOI: 10.1126/science. 1218889, *Science* 336, 1154, 2012.

Zimen, E.: *Der Wolf: Verhalten, Ökologie und Mythos*. München, 1990.

O vlčích a lidech – jeden věčný a komplexní vztah

Broom, D. M.: *The evolution of morality and religion*. Cambridge, 2003.

DeLoache, J. S., Pickard, M. B., LoBue, V.: *How very young children think about animals*. In: McCune, S., Griffin, J. A.,

- Maholmes, V. (Eds.): *How animals affect us: Examining the influences of human-animal interaction on child development and human health*, 85–99. Washington, DC, 211.
- Ericsson, G., Heberlein, T. A.: *Attitudes of hunters, locals, and the general public in Sweden now that the wolves are back*. *Biological Conservation* 111, 149–159, 2003.
- Hare, B., Wobber, V., Wrangham, R.: *The self-domestication hypothesis: evolution of bonobo psychology is due to selection against aggression*. *Animal Behaviour* 83: 573–585, 2012.
- Hobusch, E.: *Hirschsteine und Wolfsjäger in der mongolischen Steppe* jagdkultur.eu/forum/media/downloads/313_320Hob.pdf.
- Jiang Rong: *Der Zorn der Wölfe*. München, 2008.
- Kaczensky, P.: *Medienpräsenz- und Akzeptanzstudie Wölfe in Deutschland*. Arbeitsbereich Werkvertrag Wildtierökologie und Wildtiermanagement Forstzoologisches Institut Fakultät für Forst- und Umweltwissenschaften Universität Freiburg, www.lcie.org, 2006.
- Kotrschal, K.: *Die evolutionäre Theorie der Mensch-Tier-Beziehung*. In: C. Otterstedt, M. Rosenberger (Hg.). *Gefährten – Konkurrenten – Verwandte. Die Mensch-Tier-Beziehung im wissenschaftlichen Diskurs*. Göttingen, 2009.
- Kotrschal, K. et al.: *Dyadic relationships and operational performance of male and female owners and their male dogs*. *Behavioural Processes* 81, 383–391, 2009.
- Kruuk, H.: *Hunter and hunted. Relationships between carnivores and people*. Cambridge, 2002.
- Linnell, J. D. C. et al.: *The fear of wolves: a review of wolf attacks on humans*. NINA Oppdragsmelding: 731, 1–65, 2002.
- Musiani, M., Boitani, L., Paquet, P. C.: *A new era for wolves and people. Wolf recovery, human attitudes and policy*. Calgary, 2009.

- Røskaft, E. et al.: *Human attitudes towards large carnivores in Norway*. *Wildl. Biol.* 13, 172–185, 2007.
- Schleidt, W. M., Shalter, M. D.: *Co-evolution of Humans and Canids. An Alternative View of Dog Domestication: Homo Homini Lupus?* *Evolution and Cognition* 9, 57–62, 2003.
- Serpell, J. A.: *In the company of animals*. Oxford, 1986.
- Ulmer, T.: *Der Hund in den Kulturen der Plains-Indianer*. Marburg, 2010.
- Willerslev, R.: *Soul Hunters. Hunting, Animism, and Personhood among the Siberian Yukaghirs*. Berkeley, 2009.
- Wedl, M., Kotrschal, K.: *Social and Individual components of animal contact in preschool children*. *Anthrozoös* 22, 383–396, 2009.
- Zeiler, H., Zedrosser, A., Bath, A.: *Attitudes of Austrian Hunters and Vienna Residents Toward Bear and Lynx in Austria*. *Ursus*, Vol. 11, A Selection of Papers from the Eleventh International Conference on Bear Research and Management, Graz, Austria, September 1997, and Gatlinburg, Tennessee, April 1998 (1999), www.jstor.org/stable/3873001.
- Wagner, C. et al.: *Wolf (Canis lupus) feeding habits during the first eight years of its occurrence in Germany*. *Mammal. Biol.* DOI: 10.1016/j.mambio.2011.12.004, 2012.
- Wilson, E. O.: *Biophilia*. Cambridge, 1984.

Od nebezpečného predátora k partnerovi vědy

- Bradshaw, J.: *Cesta do psí mysli: Co psi cítí, jak myslí, odkud přišli a jaká je jejich budoucnost*. Plot, 2014.
- Csányi, V.: *Wenn Hunde sprechen könnten... Verstand und Verstandesleistungen von Hunden*. Mürtenbach, 2006.
- Frank, H., Frank, M. G.: *On the effects of domestication on canine social development and behavior*. *Appl. Anim. Ethol.*, 8: 507–525, 1982.

Hemetsberger, J. et al.: *Influence of socially involved hand-raising on life history and stress responses in greylag geese* *Interaction Studies* 11, 380–359, 2010.

Miklosi, A.: *Pes: Fakta, historie a vztah k člověku*. Esence, 2019.

Range, F.: *Wie denken Tiere? Faszinierende Beispiele aus dem Tierreich*. Wien, 2009.

Range, F., Viranyi, Z.: *Gaze following abilities in wolves (Canis lupus)*. PLoS ONE 6(2): e16888. DOI:10.1371/journal.pone.0016888, 2011.

Range, F., Möslinger, H., Virányi, Z.: *Domestication has not affected the understanding of means-end connections in dogs*. *Animal Cognition*, 2012.

Jak se z vlků stali psi

Anderson, T. M. et al.: *Molecular and Evolutionary History of Melanism in North American Gray Wolves*, scienceexpress.org / 5 February 2009.

Coppinger, R., Coppinger, L.: *Dogs*. New York, 2001.

Herre, W., Röhrs, M.: *Haustiere – zoologisch gesehen*. Stuttgart, New York, 1990.

Jun-Feng Pang et al.: *mtDNA Data Indicate a Single Origin for Dogs South of Yangtze River, Less Than 16,300 Years Ago, from Numerous Wolves*. *Mol. Biol. Evol.* 26 2849-2864, 2009.

Lorenz, K.: *So kam der Mensch auf den Hund*. Wien, 1965.

Oeser, E.: *Hund und Mensch. Die Geschichte einer Beziehung*. Wien, 2004.

Parker, H. G. et al.: *Genetic structure of the purebred domestic dog*. *Science* 304, 1160–1164, 2004.

Range, F. et al.: *The absence of reward induces inequity aversion in dogs*, pnas.org/cgi/ DOI: 10.1073/pnas.0810957105, 2008.

Scott, J. P., Fuller, J. L.: *Genetics and the social behaviour of the dog*. Chicago, 1965.

Serpell, J. A.: *The domestic dog*. Cambridge, 1995.

Von Holdt, B. M. et al.: *Genome-wide SNP and haplotype analyses reveal a rich history underlying dog domestication*. Nature 464, 898–902, 2010.

Zimen, E.: *Der Hund. Abstammung, Verhalten, Mensch und Hund*. München, 1988.

Vybrané webové stránky o vlčích

Více o výzkumném centru Kurta Kotrschala, které se zabývá vztahem vlků a psů, najdete na webových stránkách:

www.wolfscience.at

V České republice se vlky a ostatními velkými šelmami dlouhodobě zabývá Hnutí Duha:

www.selmy.cz

O vlčích na Slovensku najdete informace na webových stránkách: **www.wolf.sk**

Informace o vlčích v celé Evropě najdete zde:

www.lcie.org

Důležité informace ke vztahu člověka a zvířete:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Dog>

Další webové stránky (v angličtině a němčině)

www.yellowstonenationalpark.com/wolves.htm

www.nps.gov/yell/naturescience/wolves.htm

www.wolfpark.org (park v Indianě)

www.haliburtonforest.com (park v Kanadě)

www.wolf.org (vzdělávací centrum v USA)

www.wolfcenter.de (centrum v Německu)

www2.tierwelt-herberstein.at (zoo v jižním Rakousku)

www.zoobasel.ch (zoo ve Švýcarsku)